

“ТАСДИҚЛАЙМАН”
 Ўзбекистон Республикаси
 Сув хўжалиги вазири
 Ш.Хамраев

2021 йил “23” сентябрь

Сирдарё-Зарафшон ирригация тизимлари ҳавза бошқармаси ҳузуридаги Насос станциялари ва энергетика бошқармасига қарашли “Зомин-1”, “Зомин-2” ва “Зомин-3” насос станцияларини давлат-хусусий шериклик асосида фойдаланиш лойиҳаси

КОНЦЕПЦИЯСИ

I. Лойиҳанинг тавсифи

Лойиҳанинг номи:	Сирдарё-Зарафшон ирригация тизимлари ҳавза бошқармаси ҳузуридаги Насос станциялари ва энергетика бошқармасига қарашли “Зомин-1”, “Зомин-2” ва “Зомин-3” насос станцияларини давлат-хусусий шериклик асосида эксплуатация қилиш
Тармоқ номи:	Сув хўжалиги
Лойиҳа тури:	Сирдарё-Зарафшон ирригация тизимлари ҳавза бошқармаси ҳузуридаги Насос станциялари ва энергетика бошқармасига қарашли “Зомин-1”, “Зомин-2” ва “Зомин-3” насос станцияларини давлат-хусусий шериклик асосида эксплуатация қилиш, бошқариш, эгалик қилиш, модернизациялаш.
Хусусий шерик томонидан бажариладиган иш ҳажми:	“Зомин-1”, “Зомин-2” ва “Зомин-3” насос станцияларини эксплуатация қилади, бошқаради, эгалик қилади, модернизациялаштиради ва лойиҳа якунида давлат шеригига топширади.
Давлат шеригининг номи:	Ўзбекистон Республикаси Сув хўжалиги вазирлиги
Лойиҳа амалга ошириладиган жой (вилоят, туман, шаҳар):	Ўзбекистон Республикаси, Жиззах вилояти, Зомин тумани

II. Даствлабки танлов натижалари

ДХШ лойиҳасининг даствлабки танлови натижалари ҳақидаги батафсил маълумот ва тасдиқловчи ҳужжатларни тақдим этинг.

Республикада жами 4,3 млн.гектар суғориладиган ер майдонларининг 60 фоизга яқин қисми 1687 та насос станциялар ва 4000 дан ортиқ суғориш қудуқлари орқали суғорилиб, ушбу насос станцияларнинг 74 фоизи 30 йилдан ортиқ эксплуатация қилиниши натижасида агрегатлар маънавий эскирганлиги сабабли, тегишли давлат дастурларига асосан 2020-2024-йилларда модернизация қилиш режалаштирилган.

Ушбу маънавий эскирган насос станцияларни модернизация қилиш учун бюджетдан ажратилаётган эксплуатация харажатлари етишмаслиги сабабли, агрегатларни халқаро молия институтлари маблағлари ҳисобидан янгилаш белгиланган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 9 октябрдаги ПҚ-4486-сонли қарорида насос станциялари иш режимини тартибга солишнинг самарали усулларини жорий этиш ҳисобига сув хўжалиги объектларида электр энергияси истеъмолини камида 10 фоизга қисқартириш ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 10 июлдаги ПФ-6024-сонли фармони билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси сув хўжалигини ривожлантиришнинг 2020-2030 йилларга мўлжалланган концепцияси”нинг 6-бобида Сув хўжалиги вазирлиги тизимидаги насос станцияларининг йиллик электр энергияси истеъмоли 8,0 млрд.кВт.дан 2025 йилда 7,0 млрд.кВт ва 2030 йилда 6,0 млрд.кВт.гача камайтирилиши белгиланган.

Сув хўжалиги ташкилотларини сақлаш харажатлари давлат бюджети маблағлари ҳисобидан амалга оширилиб, кейинги йилларда ажратилаётган маблағнинг 70 фоизи насос станцияларнинг электр энергияси харажатларини қоплашга йўналтирилаётганлиги сабабли, насос станцияларни давлат-хусусий шериклик асосида берилиши муҳим ҳисобланади.

III. ДХШ лойиҳасининг молиявий-иқтисодий кўрсаткичлари

Кўшимча маълумотлар	
1.	Лойиҳанинг ЛБХ/ТИА/ТИХК мавжудлиги: Ҳа ☒ Йўқ ☐ (ЛБХ шлова қилинади)
2.	Лойиҳа қуйидагилардан бирига киритилган бўлса: Инвестиция дастури ☐ Ўзбекистон Республикаси Президенти фармони ёки қарори ☐ Вазирлар Маҳкамаси қарори ☐ Бошқа ☒
3.	Хусусий шерик лойиҳани амалга ошириш ва кўрсатилган хизматлар учун ҳақ олишга рухсат берувчи норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни қабул қилиш учун зарурати борми Ҳа ☒ Йўқ ☐ Сув хўжалиги соҳасида қишлоқ хўжалиги экинларига етказиб берилаётган сув ресурслари харажатларини истеъмолчилар томонидан қоплаш тартиби тўғрисидаги низом ишлаб чиқиб, Вазирлар Маҳкамасининг қарори билан тасдиқлаш лозим.
4.	Хусусий шерикнинг лойиҳа доирасида тақдим этадиган якуний хизматларини тасвирлаб беринг: Сирдарё-Зарафшон ИТХБ ҳузуридаги Насос станциялари ва энергетика бошқармасига қарашли Жиззах вилояти Зомин тумани, Нишонобод суви ҳудудида жойлашган “Зомин-1”, “Зомин-2” ва “Зомин-3” насос станциялари ҳудуддаги 653 гектар қишлоқ хўжалиги экин

<p>майдонларини сув билан таъминлашга мўлжалланган.</p> <p>Насос станцияни эксплуатация қилишни давлат-хусусий шериклик орқали хусусий шерикка 10 йил муддатга берилиши натижасида бюджетдан ажратилаётган маблағлар иқтисод қилиниб, киртилаётган инвестиция маблағларини қоплаш учун сарфланади. Хусусий шерик томонидан 776,3 млн сўм инвестиция маблағлари ва давлат шериги томонидан 6823,9 млн сўм эксплуатация харажатлари киритилади. Жами 7600,2 млн сўм маблағлар сарфланади.</p>					
5.	а) Капитал қўйилмалар ва бошқа харажатлар суммаси 776,3 млн.сўм	б) Эксплуатация харажатлари миқдори 6823,9 млн.сўм	в) Умумий харажатлар 7600,2 млн.сўм.		
	г) ДХШнинг амал қилиш муддати: 10 йил Аниқ маълумот бўлмаса, оралик муддатни белгиланг: 3-10 ☒ 4-6 ☐ 7-10 ☐	д) Лойиҳани амалга ошириш муддати: 3 йил (қуриш ва реконструкция қилиш), Аниқ маълумот бўлмаса, оралик муддатни белгиланг: 3-10 ☒ 4-6 ☐ 7-10 ☐			
6.	<p>а) Лойиҳанинг даромад манбасини кўрсатинг:</p> <p>Фойдаланганлик учун тўлов ☐</p> <p>Эркин фойдаланилиши учун тўлов ☒</p> <p><i>Изоҳ: Давлат шериги Ўзбекистон Республикаси Сув хўжалиги вазирлиги</i></p>				
	<p>б) Эркин фойдаланилиши учун тўлов (АҚШ доллариди):</p> <p><i>(Лойиҳа баҳолаш ҳужжати илова қилинади)</i></p> <p>Даромадлар тақсимотини кўрсатинг: <i>мавжуд эмас</i></p> <p>Давлат мулкидан фойдаланганлик учун тўлов ☐</p> <p>Қўшимча фойда тақсимоти ☐</p>				
7.	<p>ДХШ лойиҳасининг ташаббускорини белгиланг:</p> <p>Давлат ташаббускори ☐</p> <p>Хусусий ташаббускор ☒</p>				
8.	<p>Хусусий ва давлат шериги ўртасидаги хатарларни тақсимлашда, таклиф қилинган ўзгаришларни белгиланг.</p>				
	Хавф ёки хатарлар турлари	Давлат шериги	Умумий	Хусусий шерик	Хатар тақсимоти асоси ва чоралари
	Лойиҳага тегишли хавф хатарлар			•	<p>Хусусий шерик лойиҳавий таваккалчиликни қисман ўз зиммасига олади.</p> <p>Лойиҳа билан боғлиқ хатарлар алоҳида хавфни енгиб ўтиш /юмшатиш қобилиятига эга бўлган ташкилотга қараб, хусусий ва давлат шериклари ўртасида тақсимланади.</p>

Дизайн ва технологияларнинг эскириш хавфи			•	Технологиялар ва дизайннинг ёмонлашиши ёки ускунанинг ҳар қандай яширин носозлиги туфайли Хусусий шерикнинг операцион самарадорлиги паст бўлган ҳолатларда жазоланишини кафолатлайдиган стандарт қоидалар.
Яширин нуқсон хавфи	•			Яширин нуқсонлар белгиланган қоидалар асосида ўз муддатларида мутахассислар томонидан ўрганиб борилиши керак.
Ер сотиб олиш ва кўчириш билан боғлиқ хатарлар	•			Давлат шериги ер участкасини лойиҳага ҳар қандай оғирликлар ва тўловларсиз ажратиб бериши ва ҳукумат назорати остидаги бирон бир сабабга кўра ерни ижарага бериш шартномасининг бажарилиши кечиктирилмаслигини таъминлаши керак.
Молиявий хатарлар		•		Лойиҳани амалга ошириш учун тўловлар давлат ва хусусий шерик томонидан жадвалдаги келишув асосида амалга оширилади
Қурилиш билан боғлиқ хатар (аниқ бўлмаган)		•		Насос станциялардаги қурилмаларга ўзгартиришлар киритиш натижасида келиб чиқиши мумкин бўлган носозликлар олдиндан мутахассислар жалб қилинган ҳолда уларнинг ҳулосаларига кўра иш юритилади.
Қурилиш билан боғлиқ хатар хатар (аниқ бўлган)		•		Насос станциялардаги агрегатларни замонавийсига алмаштириш, ҳудудни ободонлаштириш, энерготезовчи қурилмаларни жорий қилиш ва техник кўрсаткичларига тегишли ўзгартиришлар киритиш хусусий шерик томонидан ишлаб чиқилиб, давлат шериги билан келишиладиган чора-тадбирлар

				дастури асосида амалга оширилади киритиш хусусий шерик томонидан ишлаб чиқилиб, давлат шериги билан келишиладиган чора-тадбирлар дастури асосида амалга оширилади топилмалари ва бошқалар) давлат шериги томонидан қoplanadi
Ишга тушириш билан боғлиқ хатар			•	Хусусий шерик насос агрегатларни сув истеъмолчиларнинг сувга бўлган талабидан келиб чиқиб, тегишли сув хўжалиги таш-килотининг талабномаси асосида ўз вақтида ишга тушириши учун жавобгарликни ўз зиммасига олади.
Лойиҳа шартномаси тузилганидан кейинги лойиҳага киритиладиган ўзгаришлар (давлат шериги тарафидан)	•			Давлат шериги зиммасида бўлади.
Лойиҳа шартномаси тузилганидан кейинги лойиҳага киритиладиган ўзгаришлар (хусусий шерик тарафидан)			•	Хусусий шерик жавобгар ҳисобланади
Лойиҳанинг суғуртасига оид хатарлар			•	Хусусий шерик республика миқёсидаги суғурта бозорида ўхшаш ҳажмдаги, ишлаб чиқариш қуввати ва технологияси ҳамда жойлашуви бўйича сув етказиб берувчи объектлар учун стандарт бўлган қоидаларни ўз ичига олган молиявий жиҳатдан ишончли суғурта полисларини олишга ҳақли.
Солиқ билан боғлиқ хатарлар		•		Хусусий ва давлат шериги тегишли солиқларни тўлаш бўйича жавобгар ҳисобланади.
Тарифларнинг ўзгаришига боғлиқ		•		Электр энергияси тўловларида таърифлардаги ўзгаришларни

хатарлар				қоплаш молиялаштириш келишувига асосан амалга оширилади.
Қонунчиликдаги ўзгаришларнинг лойиҳага салбий таъсири хатарлари	•			Амалдаги қонунчиликда бўладиган ўзгаришлар оқибатида лойиҳадаги салбий хатарни давлат шериги қоплайди.
Лицензия, рухсатномалар кечикиши ёки берилмаслиги хатарлари	•			Лицензия, рухсатномалар кечикиши ёки берилмаслигига давлат шериги жавобгар бўлади.
Хусусий шерикка келишилган тўловларнинг кечиктирилиши	•			Хусусий шерикка тўловларни ўз вақтида тўланишига давлат шериги жавобгардир.
Сиёсий беқарорлик хатарлари	•			Сиёсий хавфни бартараф қилиш давлат шериги мажбурияти ҳисобланади.
Таъмир ва реконструкцияга оид хатарлар			•	Барча таъмирлаш ва реконструкция қилиш ишлари хусусий шерик томонидан амалга оширилади ва давлат шеригидан мутахассис ёллаш ҳуқуқи мавжуд.
Мулк конфискацияси	•			Лойиҳада келтирилган мулкни мусодара қилиш хавфи кутилганда давлат шериги ушбу хавфни бартараф этиш чораларини кўради.
Операцион хатарлар		•		Агар битимга мувофиқ хусусий шерик томонидан ишлаб чиқариш мезонлари бузилса, давлат шериги хусусий шерикни жазолаши ёки холатдан келиб чиқиб битимни бекор қилиши мумкин.
Экологик/ижтимоий хатар (эксплуатация билан боғлиқ)			•	Хусусий шерик ҳар қандай тегишли хавфларни бартараф этиш ва бошқариш учун жавобгардир.
Оператив фаолият билан боғлиқ бўлган хатарлар			•	Оператив фаолият билан боғлиқ бўлган хатарлар хусусий шерик жавобгарлигида.

	Талаб билан боғлиқ хатарлар		•		Агар хусусий шерик сувни ўз вақтида етказиб бермаса, давлат шериги томонидан хусусий шерикка чоралар кўрилади.
	Бошқа				
9.	Ҳар бир босқич учун тахминий/ режалаштирилган муддатни кўрсатинг:				
	Тадбирлар	муддати	Тадбирлар	муддати	
	а) ДХШ лойиҳасининг концепциясини тасдиқлаш	3 чорак 2021 й.	г) Музокаралар ва ДХШ тўғрисидаги битимни имзолаш	3-4 чорак 2021 й.	
	б) Лойиҳа олди ҳужжатларни ишлаб чиқиш (масалан: ЛБХ, ТИА, ТИХК, тендер)	3 чорак 2021 й.	д) Махсус лойиҳа компаниясини (SPV) ташкил этиш.	Талаб этилмайди	
	в) Ғолибни саралаш (бир босқичли тендер ўтказиш)	3-4 чорак 2021 й	е) Молиявий яқунлаш	4-чорак 2021 й.	
10.	<p>Жорий ҳолатда аҳолидан ва/ёки давлат бюджетидан мазкур хизматга ажратиладиган ялпи маблағ:</p> <p><i>Жорий ҳолатда эксплуатация харажатларига 2020 йилда Давлат бюджетидан мазкур хизматга 630.6 млн.сўм маблағ ажратилган.</i></p>				
11.	<p>Ушбу лойиҳа давлат тарафидан амалга оширилганида бюджетдан ажратилиши кутилган тахминий маблағ (бунга капитал харажатлари ва бошқарув харажатлари киради)</p> <p><i>Ушбу лойиҳа давлат тарафидан амалга оширилганида бюджетдан ажратилиши кутилган тахминий маблағ 9500,8 млн.сўмни ташкил қилади.</i></p>				
12.	<p>Агар ташаббус кўрсатилган лойиҳа доирасида етказиб бериладиган товарлар (кўрсатиладиган ишлар/хизматлар) нархи давлат бюджетида белгиланган харажатлар сметасидан ошиб кетса, лойиҳани ДХШ механизми асосида амалга оширишнинг мақсадга мувофиқлигини асослаб беринг:</p> <p><i>Нарх давлат бюджетида белгиланган харажатлар сметасидан ошиб кетмайди, балки 1900,6 маблағлар иқтисод қилинади.</i></p>				
13.	<p>Ташаббус кўрсатилган лойиҳа иқтисодий, ижтимоий ва инфратузилмавий вазифаларни/муаммоларни ҳал этишга қаратилганми? Ҳа ☒ Йўқ ☐</p> <p><i>Изоҳ: Сув хўжалиги ташкилотларини сақлаш харажатлари давлат бюджетининг маблағлари ҳисобидан амалга оширилиб, кейинги йилларда ажратилаётган маблағнинг 70 фоизи насос станцияларнинг электр энергияси харажатларини қоплашга йўналтириляётганлиги сабабли, “Зомин-1”, “Зомин-2” ва “Зомин-3” насос станцияларини давлат-хусусий шериклик асосида берилиши натижасида:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • истеъмолчилар томонидан сувдан самарали фойдаланилади; • қишлоқ хўжалиги экин майдонлари кафолатли сув билан таъминланади; • сув ресурслари иқтисод қилинади; • ягона сув сиёсати оптимал тарзда юритилади; • электр энергия истеъмоли камаяди; • бюджет харажатларини қисқартирилишига эришилади. 				

14.	<p>Ташаббус кўрсатилган лойиҳа доирасида илғор бошқарув тажрибасини жорий этиш назарда тутилганми?: Ҳа ☒ Йўқ ☐ <i>Изоҳ: Лойиҳа давлат-хусусий шериклик шартлари асосида амалга оширилади, ягона сув сиёсати оптимал тарзда юритилади, бошқариш автоматлаштирилади, энерготежовчи қурилмалар жорий этилади ва бошқарув сифатли ташкил этилади.</i></p>
15.	<p>Ташаббус кўрсатилган лойиҳа инновацион ёндашувни ўз ичига олганми ва тарафлар учун мақбул бўлган мутаносиб нафни таъминлаб бера оладими? Ҳа ☒ Йўқ ☐ <i>Изоҳ: Насос станция модернизация қилинади, қурилмалар янгиланади частота ўзгартирувчи қурилма ва конденсаторлар ўрнатилиб, бошқарув автоматлаштирилиши ҳисобига электр энергия истеъмоли камаяди.</i></p>
16.	<p>Ташаббус кўрсатилган лойиҳа доирасида автоматлаштирилган электрон ҳисоб-китоблар ва ҳисоботларни жорий этиш назарда тутилганми? Ҳа ☒ Йўқ ☐ <i>Изоҳ: Электр энергияси истеъмолини онлайн кузатиб бориш технологияси жорий этилиб, сув сарфини ўлчагининг замонавий қурилмалари ўрнатилади.</i></p>
17.	<p>Лойиҳани амалга ошириш учун ер участкасига зарурат борми? Ҳа ☐ Йўқ ☒ <i>Изоҳ: Насос станция ҳудудидаги ер майдонлари давлат шериги томонидан берилади.</i></p>
18.	<p>а) Лойиҳани амалга ошириш оқибатида ижтимоий муаммолар келиб чиқиш эҳтимоли мавжудми? Ҳа ☐ Йўқ ☒ <i>Изоҳ: Насос станция жойлашган ҳудуд атрофида аҳоли уйлари мавжуд эмаслиги, хизмат кўрсатиш техника хавфсизлиги талаблари асосида олиб борилади ва ижтимоий муаммолар келиб чиқмайди.</i></p> <p>б) Лойиҳани амалга ошириш оқибатида экологик муаммолар вужудга келиш эҳтимоли мавжудми? Ҳа ☐ Йўқ ☒ <i>Изоҳ: Насос станциядаги агрегатлар электр энергиясида ишлаши натижасида ва техника ва технология хавфсизлиги қонун-қоидаларига тўлиқ риоя қилинган экологик муаммолар вужудга келиш эҳтимоли олди олинади.</i></p>
19.	<p>Давлат шериги томонидан (ДХШ лойиҳаси доирасидан ташқарида) амалга оширилиши зарур бўлган кўшимча иш ҳамжларини кўрсатинг: Сув таъминоти объектларини қуриш ☐ Газ таъминоти объектларини қуриш ☐ Электр таъминоти қурилмаларига уланиш ☐ Кириш йўллари ☐ Транспорт боғланиши ☐</p>
20.	<p>Манфаатдор томонларни санаб ўтинг:</p>

<i>Давлат шериги: Ўзбекистон Республикаси Сув хўжалиги вазирлиги</i> <i>Хусусий шерик: “Мега Савдо ФНС” МЧЖ</i>	
Маъсул шахс	Сув хўжалиги вазирлиги
Ф.И.О.:	Шаропов Равшан
Лавозими:	Юридик бошқарма бошлиғи
Тел.:	+998 90 318 77 72
Электрон манзили:	<u>yurist@minwater.uz</u>

“Киритилди”

“Мега Савдо ФНС” Масульяти
чекланган жамият рахбари

_____ **М.Ўринбоева**

_____ **2021 йил**

